

Tilaukshinnat:

Koko vuodelta . . . 3: —
Puolelta vuodelta . . . 1: 65
Neljännes vuodelta . . . 90
Kuukaudelta 35
Muulla tilattuna postimat-
kut tyköluettuna.
Pöytänumerot 10 p.

Tornio

Ilmoitushinnat:

Ensi sivulla 15 p. petit rivi.
Muina sivulla 10 p. " "
Suolema ilmoitukset . 2: —
Bäfin ilmoitushinta . . 30 p.
Seisovilta ilmoituksilta myh-
netä'n alennusta.
Ruotsinkieliset suomennetaan
maksutta.

Uutis- ja Ilmoituslehti Tornion kaupunkia, Peräpohjolaa, Tornion jokilaaksoa ja Lapinmanta varten.

1899.	Lehti ilmaantuu joka keskiviikko ja lauantai kello 9 aamupäivällä.	Vastaava toimittaja: J. W. Heickell.	Lauantaina 30 p. jouluf.	N:o 100.
-------	--	---	--------------------------	----------

Kirkollisia tietoja.

Saarnavuorot

Tornion kirkossa:
Hippisaarna tänään klo 5 j. pp.
Sununt. jälk. Joulun 31/12 1899.
Suomal. puolip. saarna klo 10 e. p.
Hufoushetki päättävän vuoden ja fataluvun johdosta uuden vuoden yönä kello puoli 12.
Uuden vuoden päivänä 1/1 1900.
Ruotsal. puolip. saarna klo 10 e. p.
Suomal. iltasaarna klo 5 j. p.
Matornion kirkossa:
Puolipäiväsaarnat suomalais. kello 10 kirkkoh. Granö.

1:senä Sununt. Joulupäivästä:

Saaparannan kirkossa:
Puolipäiväsa. suom. klo 10: Prowasti Grape.
Uuden vuoden yönä klo puoli 12 uuden vuoden rukous kirkossa: Pastori Buch.
Uuden vuoden päivänä:
Puolipäiväsa. ruots. klo 11: Prowasti Grape.

„Tornio“

on tilattavana Wojakkalassa Emil Leh-
dolta.

„Tornio“

on tilattavana Arpelassa Oskar Rujan-
juulta.

„Tornio“

on tilattavana Matornion kirkolla Aler
Wihkolalta.

„Tornio“

on tilattavana Kukkolasassa Juho Pak-
kalalta.

„Tornio“

on tilattavana S. A. Raapangil-
ta Kolarissa.

„Tornio“

on tilattavana S. Jisakalta Raa-
kamosa.

„Tornio“

on tilattavana S. A. Ylimäiseltä
Köndlässä.

Tilauksia

„Tornio“ lehdelle vastaanottaa maan-
viljelijä G. A. Liakka Wojakka-
lassa.

„Tornio“

on tilattavana R. Herajärveltä
Kyläjoella, Laiwanimesjä.

„Tornio“

lehtä vuodelle 1900 saapi halvim-
malla tilata Arpelassa postinkuljet-
taja S. E. Uusitalolta.

„Tornio“

lehden tilauksia vastaanottaa Määtsaa-
ressa ja Rytässä postinkuljettaja G. F.
ti Purra.

**„Tornio“
v. 1900.**

„Tornio“ lehti tarjotaan täten tilattavaksi tulevalle vuo-
delle, joka ilmestyy kahdesti viikossa samoina päivinä kuten tähän-
kin asti.

Lehti kannattaa nykyajan sekä henkisiä että aineellisia py-
rintöjä. Etupäässä paikkakunnallisten rientojen edistäminen on leh-
den tarkoitus, mutta lehti tulee myöskin seuraamaan maamme wäl-
tiollista ja yhteiskunnallista elämän rientoa. Myöskin ulkomaan
tärkeimmät tapahtumat saavat sijansa lehdesä. — Kansokirjallista
lukemista tullaan lehdesä sikäli kuin tila sallii, myöskin julkai-
semaan.

Lehti tulee ensi waltioapäiwiltä antamaan tietoja niin pal-
jon kuin mahdollista.

Lehden kirjeenvaihtajilta ja avustajilta toivotaan lupautjen
mukaran saatavan heidän arvoisaa apuaan.

Lehden tilauksinta on Torniossa: 3 m. koko vuodelta; 1:50 p.
puolelta vuodelta ja kuukaudelta 35 penniä, kotiinkanto siihen luettuna.
Kaikissa Suomen postikontoreissa tilattuna: koko vuodelta
3:90 p.; puolelta vuodelta 2: 05 penniä, kuukaudelta 30 p.
Saaparannalle kotiin kannettuna koko vuosi 2 kr. 50 äyriä,
puolelta vuodelta 1 kr. 25 äyriä, ja kuukaudelta 35 äyriä.
Ammiesten kautta maaseuduille ja suoraan kirjapainosta
munalle tilattuna ja ristiiteessä lähetettyä: koko vuodelta 3 mk.
35 pen., puolelta vuodelta 1 mk. 75 pen. ja kuukaudelta 40 p.
Amerikkaan tilattuna ristiiteessä 1 1/2 dollaria koko vuodelta.

J. W. Heickell.

Vastaava toimittaja.

**Uusi
Suometar
1900.**

Uuden Suometaren kahdesneljättä vuosikerta täten ilmoitetaan tilatta-
waksi.

Suunta ja läntä on olewa jama kuin ennen.

Woidakseen idännöllisesti ja tarkkaan seurata waltioapäiwien työtä, tulee
Uusi Suometar waltioapäiwien alkamisesta toulokuun loppuun asti ilmestymään
seitsemän kertaa viikossa siten, että maanantaisin ja pyhäi seuraawina arkipäi-
wiä annetaan ylimääräiset lehdet, jotka ilmestyvät kello 4 iltapuolella.

Raappasofaston toimittamisesta on luvannut apuansa Suomen
Liikemiesien kauppaopiston johtaja maisteri Rytösti Särwinen.

„Kirjeitä Helsingistä“, Matin kirjoittamia, tulee olemaan niin-
kuin ennenkin, sekä „Juttu-Tupa“ kerran viikossa.

Suosiollista apuansa on luvannut suuri joukko kansalaisia elämän eri
aloilla, jotka tähänkin asti ovat lehden sijältöä monipuolisesti tehneet.

Postilaitoksen kautta taikka Toimitukselta suoraan tilat-
taessa ovat hinnat: 1 kuukaudelta 1 m. 85 p., 2 kk:lta 3 m. 60 p. 3 kk:lta 5
m. 35 p., 4 kk:lta 7 m. 10., 5 kk:lta 8 m. 85 p., puolelta vuodelta 10 m.,
koko vuodelta 18 m.

**Waraston
Loppuunmyynti
melkoisesti
alennetuilla
hinnoilla
Montellilla
Torniossa.**

Kuulutus.

Yksi palovartijan virka kaupun-
gissa julistetaan täten haettavaksi.
Toimi on vastaanotettava ensi vuo-
den alussa. Hakemus on tehtävä
kirjallisesti ja mainekirjan seura-
mana, tämän vuoden kuluessa jätet-
tävä allekirjoittaneelle Maistraatin
puheenjohtajalle.

Torniossa, raatihuoneella Joulu-
kuun 22 p. 1899.

Maistraatin puolesta:
Yngve Winter.

Kuulutus.

Wapaalla huutokaupalla myydään 10
p:nä ensi tulewassa tammikuussa isompi
määrä hyviä Laiwajärwi-niityn heiniä.
Myynti tapahtuu niityllä ladottain ja
suowittain. Huutajat kokoontuvat Ala-
pekkalan taloon Laiwajärwen kylässä,
josta lähdetään lähellä oserwalle niityl-
le kello 11 e. p. Jos huutajat ot-
tawat mukaansa sukset on heillä huoke-
ampi liikkua niityllä. Maksuehdot il-
moitetaan myynti paikalla.

J. & E. Anundi.

Heiniä! Heiniä!

y. m. irtainta omaisuutta myydään wa-
paalla huutokaupalla Antin talossa (sär-
kinäressä) Matornion kirkossa ensi
Tammikuun 2 päivänä kello 10 e. pp.
josta täten halullisille huutajille ilmoi-
tetaan.

Matornion kirkossa Joulukuun 21 p. 1899.

Solhoja.

Kuulutus.

Wapaaehtoisella huutokaupalla myy-
dään Tammikuun 9 ja 10 päivänä. Toi-
mitus alkaa kello 10 e. pp. Matornion
Kirkon kylässä Solman talossa, kaik-
kea irtainta omaisuutta niinkuin hevosia,
lehmiä ja 1 sonni, isompi määrä keto-
heiniä ja perunmita, maanviljelysneu-
voja, kesä- ja talwi ajoneuvoja, yksi
uusi isikkareki ja weneitä ym. muuta.
Kirkossa 27 p. Jouluf. 1899.

Solhojat.

Matkakumppania Ouluun

halutaan ensi tiistaina. Lähemmin t.
l. konttorissa.

HUOMAA!

Käytettyjä suomalaisia postimerk-
kejä, sekä vanhempia että nykyisiä,
ostan tahi vaihetan ulkomaalaisia
vastaan. **V. E. TAMELANDER.**
Torniossa.

**Turkkeja,
Turkinvuoria
ja nahkoja,
Naisten, mies-
ten ja lasten lak-
keja,
Hansikkaita ja
kinttaita,
Rekirokoja**
y. m. myö huokeimmalla
**Osakeyhtiö
F. O. U. Nordberg
Torniossa.**

Tornio, jouluk. 30 p.

Uusi 1899

on nyt koeteltu, tuo vuosi, jota mitä pysyväisimmän jalanjäljen on painava Suomen kansan historiaan. Muistojen vuosi se on oleloa, waikka katkera semmonen. Vienee tarpeetonta tehdä selkoa kaikista niistä tapahtumista, joita sen kuluessa on sattunut. Kuntin suomalaisen surevaan sydämmeen ne ovat kättetyt. Ja sieltä ne ovat lewittävät tiedot jälkipolviin paremmat, kuin mitään kirjoitetut kirjat yhteensä. Suomen sydän se on, joka on kertova halan turmiollisista tuhoista.

Mutta joskin on kohtalon koura ollut ankara, joskin se vielä yhä eteenkin paina tahtoo koetella Suomen miehen sitkeyttä — tarkoitan sitä täydellistä katoa, joka nyt on sattunut ympäri maamme — niin ei silti tarvi se lannistua ja antaa epätoivon masentaa miehiämme. Ei ole ensi kertaa, kuin talvoin näin ynseänä tulee wieraatsemme, ei ensi kertaa tarjoo Suomi-emo pettua pojilleen. Vielä saattaa päivä paistaa armaassa iäin maassamme. Ja siki rautaturin ottakaamme vastaan, mitä tarjolla on.

Ei ole sitä kolkkaa maassamme, jota ei käsitäisi sitä suurta arvoa, mikä siivistyksellä kansaamme nähden on. Yhtä voimakkaasti kun tämä sotahuutomme kajahtaa Pohjan lahden rannoilla, yhtä voimakkaasti se wyöryy pitkin Lapinkin raukkoja tuntureita. Ransa se on, joka huutaa. Ransa kokonaisuudessaan. Siivistyksen ei enää ole pakko ajustaa rikkaiden upeissa palatseissa. Ei — mökin miehin on sille owensa antaisut.

Nyt kun tulevaisuus näyttää synkemältä, kuin monasti muulloin, on aika ajatella keinoja, miten eteenkinpäin voimme menestyksellä jatkaa sitä työtä, mikä kansamme keskuuteen on niin luopauvan tyhönä tyhännyt.

Muistakaamme tällä hetkellä Jumalan antamaa neuvoa, jolla voimme kaikki hädät voittaa: „Muukses huuda hädäsäs Herraa, Minä tahdon auttaa sinua!“

**Oilaajillensa ja lukijoi-
lensa toivottaa „Tornio“
hyvää vuoden loppua ja
onnellista uutta vuotta!**

Oulun—Tornion rautatie.

Oulun—Tornion rautatierakennuksen menosääntö ensi vuodelle on wahvistettu 3,000,000 markaksi. Tie- ja wiesirakennusten ylläpito on saanut käsityn keskitettyä rakennustyöt eteläiseen piiriin ja toistaiseksi keskeyttää työt pohjoisessa piirissä.

Lähettyessään senaatille nyt wahvistetun menosääntöehdotuksen Oulun—Tornion radan rakennustyötä warten w. 1900, lausui tie- ja wiesirakennusten ylläpito m. m.: Lähtökohdista ehdotuksen tekemiseen on ollut se määräys, että menot w. 1900 sekä 1899 eiwät saa nousta yli 4,500,000 mk:n, joka määrä viime waltioapäiwillä myönnettiin radan rakennusta warten käytettäväksi rahainhoitokautena 1898—1900.

Uno Boehm

Rimituomari.

Lakiasioita. Rahain perimisiä. Hakemukia. Telefontasioita y. m. Hankkii waltio-lainoja, Suomen kansalaisoikeutta ja lupaa maasta muuttamiseen y. m.

— Suom! Suoleat palloit! —

Kosta tätä vuotta warten määrätty summa 1,500,000 tulee tarkalleen käytetty: vuoden kuluessa syntyneihin meinoihin, jää w. 1900 käytettäväksi tasauksella 3,000,000 mk. Sen työsuunnitelman mukaan, joka perustui ylläpitoon hujutit. 1 p:nä tänä vuonna senaattiin jättämään ja sittemmin arm. wahvistettuun yleiseen radanrakennusehdotukseen, tulisi työ kokonaisuudessaan suoritetuksi 3¹/₂ vuodessa ja siis, kun työ alkoi tämän vuoden kesäkuussa, pitäisi radan olla valmiina w. 1902 loppuun. Tämän suunnitelman toteuttamista warten olisi määrärahan vuosia 1900 ja 1901 warten, jona tulisi hankkia rautasillat ja kiskot sekä suuri osa liikkuvaa kalustoa, täytyntä nousta 4 milj. 500 tuh. 5 milj. mkaan. Waikka nyt toimeenpannuttu yritys rajoitus w. 1900 määrärahasa tietyksi saakin aikaan häiritä työsuunnitelmasa, on mainittu ehdotus tehty pääasiallisesti siinä tarkoituksessa, ettei rakennusaitaa pitennetä suuremmissa määräsä. Tämä on kuitenkin mahdollista ainoastaan siinä tapauksessa, että vuodelle 1901 woiwaan saada noin 6,500,000 mk:n määräraha. Tämän vuoksi ja samalla senkin johdosta, että rautamarckinain tila on sangen epäedullinen ostajille, on rataistojen ostomelkein kokonaan lopetettu ja rautasillatkin hankitaan w. 1900 ainoastaan Dulun ja Jin välisellä osalla tarwittawat. W. 1900 ehdotetaan tehtäväksi kaikki ma- ja kivitööt Dulun ja Remin välisellä osalla sekä puolet kivitöistä Remin yllä meneviä siltoja warten, samoin perustustyöt Raakama- ja Raumonjojen siltoja warten. Jos Jijoen silta voitaisiin hankkia ja panna paikoilleen ennen jäänlähtöä kewättälwella w. 1901 ja muut sillat sekä rataistot saataisiin ensi awowebelä, niin voitaisiin kenties rata saada kiskotetuksi Remiin saakka ennen w. 1901 loppua ja Tornioon w. 1902.

Muudan kesfustelu.

(Rajaanin Lepii.)

Jatt. woon 97.

B. Ketäkö he owat? Tietysti ne owat niitä, jotka waiikutuswoimaisimman afeman saaneet aikakautensa mielipiteiden muodostamisessa. Niitä on joka miespolwella ollut joitakin. Dihan niitä semmoisiatkin, jotka afemaansa käyttivät kerrataksen wain Jumalan sanomisia, oli semmoisia, jotka tahtoivat olla jotakin omin päinsä, ja jotka, saadaksen olla omin päinsä, koettivat kaataa hallittawissaan uskon Jumalaan ja hänen waltioiwisautensa. Jos kärsit, niin luen 1 Run. kirjan 12: 26 wärsyestä eteenpäin kuwauksen tämmöisestä omapäisestä wiijaudesta. „Ja Jerobeamin ajatteli sydämmeesjansä: nyt waltakunta tulee Dawidin huoneelle jälleen: jos tämä kansa menee Jerusalemiin uhramaan Herran huoneeseen ja tämän kansan sydän kääntyy Herransa Rehabeamin Judan kääntyy puoleen, niin he tappawat minun ja palajawat jälleen Rehabeamin Judan kuningas tykö. Ja kuningas piti neuwoa ja teki kaikki kultaista wafikkaa ja sanoi heille: teidän on työläs mennä Jerusalemiin; katso tässä on sinun Jumalas, Israel, joka sinun on johdattanut Egyptiin maalta. Ja pani niistä yhden Betheliin ja toisen pani hän Daniin. Niin teki hän myös huoneen kullulle ja teki papit halwimmista kansan seassa, jotka ei Lewin lapsista olleet. Ja Jerobeamin uhrasi alttarilla — uhraten wafikoille, jotka hän tehnyt oli. Ja Jumalan mies tuli Judasta Herran sanan kansa Beteliin, kun Jerobeamin seijoi alttarin

työnä suitsuttamassa. Ja hän huusi alttaria vastaan Herran sanan kautta ja sanoi: alttari, alttari! Näin sanoo herra: katso Dawidin huoneelle on syntynyt mies Josia nimeltä: hän on uhratawa sinun päälläsi korkeuden pappeja, jotka sinun päälläsi suitsuttawat ja on polttawa sinun päälläsi ihmisen luita. Mitä tämä ennustus sanasta sanaan toteutui voit lukea 2 Run. kirjan 23 luvusta.

A. No, wain mitä tällä wanhalla tarinalla on telemistä nykypisten asiain kanssa, en minä ymmärrä.

B. Ei se ole tarina, waan historiallinen totuus, jos osoittaa mihi Jumalasta irtipyrkiwä waltioiwisuus wie maan ja kansan. Salomo jätti Israelin waltakunnan kuollessaan semmoisessa kunnossa, ettei yllikään waltio ole woinut sen kassa sijallisesä eikä ullonaisesa järjestyksessä kilpailla. Mutta Salomonin synnin tähden Jumala jatoi waltakunnan tahteen osaan. Jerobeamin toisen osan tätä hywin järjestettyä waltakuntaa. Mutta Jumalan huone jäi toiseen. Ransa oli jumalainen kansa, ja se weti sitä niihin, jotka Jumalan owat. Tuosta pelkäsi Jerobeamin waltansa menewän. Sentähden piti hän neuwon, että kansan jumalisuus on häwitettävä; sille se wieroittaa kansan ja hän ei saa etunolan mies olla. Israelin waltioiwisuus lähti tätä jälkeä kullemaan: kuninkaas olivat etunenäsä tätä wieroittamistyötä johtamassa. Mutta Jumala waroitti: hän uhrasi, että tämä wieroitusjuonta wie onnettomuuteen, ja wieroituswafikkapaleet tulewat wieroittajain teloituskainoksi. Niin käwitiin.

Toiwokin on historiaa, ja niin monta kertaa, kun tämä on uusinut; Suolimatta waroituksesta on meidän kansalishenkeämme ohjattu tuon saman wiisauden labulla. Mitä ulkomaat owat siittäneet, sitä on kiruhdettu toteuttamaan tänne, tutkimatta, wiewiä se Jumalan tykö tai pois. Jumalan wiisuus on laslettu ihmisiwisauden tutkittawaksi; on annettu tapahtua semmoisia asioita, joita Jumala tuomitsee, ja niitä on kietetty ebistymiseksi. Tarkalla silmällä on seurattu kirkon ja kirkonmiesten toimintaa. Missä on wilaa huomattu, tobellista tai näennäistä, sitä pahaa sanomaa on kiruhdettu leittämään ikäänkuin jufutukseksi kansalle luopumaan pois kirkollisen talostelemisen holhouksesta. Kuulukoön oma ääni, — on ajateltu — ei kirkon! Kansalle on rakennettu kaitenkaltaisia alttareita sijaan. Sen sekaan on hylwetty hentisiä rientoja, nimiä ja laawoja. Ja se on saut rientämään, rientämään yötä päiwää, pyhää arkia sinu Jumalan, kirkon ja kaiten järjestyksen, mutta onnettomuuteen. Jumalan käsi tawoittelee tuota ekhytettyä kansaa parailaan, mutta kansa-parla on jo tunnottomaksi juotettu noilla riennoilla, ja juowuttajat, jotka ehkä läden nälewät, owat kowin ylpäät jättämään sanawaltaansa Jumalalle. Nuoret owat lyöneet päänsä yhteen hyljätäkseen wanhempain neuwon. Djennettuna on heidän länsä waroittajia vastaan: „ottakaat kiinni“. (Run. kirjan 13: 3 —) Mutta heidän länsä kuwittuu, niin että he eiwät woi sitä tykönä wetaä — se on jo kuwittumassa. Sen suuri kuwaa sitä. Tulemassa on toinenkin, se, että heidän alttareillaan poltetaan kerran heidän luitaan — heidän kaawoihinsa walaa toinen henkensä ja silloin alkaa kätty häitaja. Kellä on mieli, se ymmärtäköön ajan merkit!

A. Niitäkö jo! — onnettomuuden profeta.

B. Niittäisi tyllä, kun asia olisi minun sanomiseni warassa, ja saisit Jumalan läden kuwattuksi yhtä helposti, kun suuni tulkitti. Mutta sitäpä ei saa. Meidän kansamme kohtalo on Jumalan warassa, ja se waraaja on wan-

hurskas. Ellei parannusta kansa tee ja etunokkamme miehet päästä Jumalaa sanojan sijalle, niin ei taida hänen julma wirtansa meistä lafata. Suonomia, kuin tähän asti, on kuuluwa.

A. (Säbiisten kiuksusta.) Saadaanpa nähä! Meidän puolellamme on tiehe, siivistys ja Euroopan myötätuntisuus.

B. On, mutta Jumala ei ole, ja mitä ruoskawat silloin merkitsewät.

J. Wäyrnen.

Erään taulun edessä.

Hirmumyrsky mellastaapi, mönky, möyry, myllertää;
Aalto rannan raivoasapi, laulaa laine lakkipää;
Myrsky käypi, aalto vierii, ilma kaikuu kauhua,
Vuori vaski vapiseepi, paaet kaatuu kahtia.

Myrsky käypi, metsä soipi, ilma ärjyy, ulwoa,
Mori värjyy mustana, niin Turjan taivas tummentaa,
Läpi ilman, inhan, synkän, salamoita sinkoilee,
Niitä seuraa raivo rysake, toivot jyskyy, jyrisee.

Äsken oli kaunis ilma; nyt on inha ukkossää,
Luonto oli rauhainen; nyt ukonnuolet wälähtää.
Päiwä kaunis oli äsken, loisti onnen aamukoi,
Mutta nyt on taivas tumma, turman nuolet salamoii.

Rantaa astui impi norja, neito nnori, neuvokas;
Runko suora, kulku kempä, katse karski toiveikas;
Ilmiellä asteli hän, laulujansa laulellen,
Rinta täynnä riemua, ja tulewata mieltien.

Mutta onnen tallas Tuuri, riemun raiskas tuulispää,
Siks' on nuoren sydän synkkä, mieli kuni järven jää.
Synkkä taivas sumuun peitti toivon pilviin pyrkivän,
Pimeyteen peitti kurjan, syksy-yöhön synkkähän

Äkkiä se ilma muuttui, äkkiä se saapui yö,
Äkkiä se nousi myrsky, alkoi hurja hirmutyö:
— Vavahtihe koko kaisku, kauhu kuului yli maan
Synkkä tuskahuuto kaikui yöhön mustaan, vaikeaan.

Tuskin ensi kaubustansa ehti tyttö tointua
Ehti asetua itku, ensi huuto haihtua,
Kun jo suhahtihe siipi, ilma vinkui, vina-hui
Kaukaa korkealta kokko alas tulla tui-kahtui.

Kantoi kave kaunihisti, kantoi käsivarrellaan
Kalliinta mit' omisti hän, ainoisinta aarrettaan,
Siihen iski kokko kurja, repi, raastoi, raivoova,
Tahtoi ryöstää neidon onnen, ainon toivon tallata — — —

— — — Mut' ei sorru neito vielä! Katso taivaan rantamaa,
Sieltä nousee jälleen päivä, päivän kehä kohoaa;
Korkee kokko kauhun katsoo kuinka vallo vallon saa,
— Kyllä viimein vieras poistuu, pimeää se rakastaa — — —

Salama.

— **Howimestariksi** H. M. Reisari-Suuriruhtinaan howtin on m. m. toimituspäällikkö H. M. in kansliassa Suomea warten, kamariherra, kreitwi E. A. Armsfelt nimitetty.

— **Pankkilaki** H. M. Reisari, Suuriruhtinas on hywäksynyt senaatin ehdotuksen waltioapäiwäesitykseksi muutoksista muutamaiin pykäläin toukok. 10 p:nä 1886 annetuissa asetuksessa pankkilakkesta, jota yhtiö harjoittaa.

Kirjallisuutta.

Maatalouslehti n:o 12 on ilmestynyt ja sisältää: Karjanlaman hoito uusimpien tieteellisten tutkimusten mukaan. Kirj. August Teräksinen. — Vilkutillisten kasvitarhan hoidosta. Kirj. J. Effwing. — Puhdasta ilmaa eläimille. (Landsmandsbogen'ista.) — Tietoja seurojen toiminta-alalta. — Ilmoituksia.

„Nuori Suomi“, Päivälehdessä yhdeksäs joulukuun, on painosta ilmestynyt ja jaettu tilaajilleen sekä kirjakauppoihin. Sisältö on siinä runsas sekä kirjoituksista että kuvista. Kirjassa on 220 sivua ja sen kirjakauppahinta 3 mk.

„Pro Finlandia“, tuon kansainvälisen adressin faksimilipainos on nyt ilmestynyt ja jaetaan tilaajille, joita yksistään Suomessa on noin 3,500. Jäljennös on erinomaisen hyvin onnistunut, ja tuo kaunis teos kiinnittää uudelleen huomion adressirytykseen, joka toistaiseksi on ainoa laatuaan maailman historiassa, mutta joka on samalla niin rikas tulevaisuuden toiveista.

— Ilmapuhde n:o 33—36 on ilmestynyt. Sisältö: Kaupunkien talonmies-tajat yhteistoimintaan! — Hyvä yritys, joka ei vielä onnistunut. — Äiti ja lapsi, runo, kirj. Aleksis Kivi. — Sanomalehdet jokapäiväistä leipää, kirj. J. S. Erffo (Vox). — Armaan haudalla, runo, kirj. Kalve. — Siirtolaisen lapsuuden muistelmia, runo, kirj. German Widgren. — Normaalijärjestelmä huoneiden lämmittämistä ja ilmanvaihtoa varten. — Sähköinen vuosifata (jatkoa) — Huomautus lukijalle. — Ilmoituksia — Liitteenä: Kyläläisten kirjasto, n:ot 1, 2.

YLEISÖLTÄ.

Mikä on syy siihen että kaupungin puhdasvesilähtö taasen tänä vuonna on asetettu matalalle ja tullutkin päätä rannemakki sekä aiwan ajoteiden viereen.

Eikö sen pitäisi olla sillan päätä ulompana, karien laidasia, hyvällä vedellä jossa se on ollutkin entisinä ajoina.

Puhdautta harrastava.

Kova on kohtalo toisinaan.

Joku vuosi sitten haudattiin Neapelin läheisyydessä suurilla juhlallisuuksilla nuori kalastaja. Pietro Menici oli rikkaan miehen poika ja erittäin lupaava nuorukainen, josta kaikki pitivät. Hänen isänsä oli laajaperäisellä kalastusliikkeellä hankkinut melkoisen omaisuuden, mutta asui kumminkin yhä — menestyksestään huolimatta — erään muutamia peninkulmia Neapelin pohjoispuolella sijaitsevan pienen kylän köyhien kalastajien keskuudessa.

Ja pojan tähtyl jo varhainmasta nuoruudesta saakka kulkea muiden mukana kalastusretkellä ja perehtyä ammattiin.

Pietro oli kiltissä köyhän kalastajatyttö, Mariettan kanssa. Marietta oli tavattoman kaunis ja miellyttävä neiton, joka oli musertanut monta sydäntä ennenkuin hän nautti Pietron.

Eräänä syyspäivänä noin kaksi vuotta sitte katosi Pietro merelle. Hän oli lähtenyt koettamaan uutta wenettä; kauhea myrsky nousi ja sille tielleen hän hävisi.

Muutama viikko sen jälkeen löydettiin ruumis lahdesta. Se oli jo täydessä bajoamistilassa, niin ettei sitä voitu tuntea, mutta luultiin kumminkin sitä Pietron ruumiiksi ja haudattiin se siinä.

Sä kuoli puoli vuotta sen jälkeen suruihin ainoan lapsensa kuoleman johdosta, ja äiti matkusti rikkautsineen luostariin etsimään lohduitusta. Marietta, tuo huikentelevainen kaunotar, itki velvollisuuden vaatimuksesta kolme viikkoa; sitte meni hän naimisiin erään neapelilaisen perämiehen kanssa.

Tilattavaksi tarjotaan

Perä-Pohjolainen

vuodelle 1900.

Lehti ilmestyy Kemissä kolmasti viikossa, nimittäin joka tiistaina, torstaina ja lauantaina ja maksaa maamme postikontoreissa ja asiamiehiltä tilattuna koko vuodelta ainoastaan 4 mk., puolelta vuodelta 2 mk. 25 p. ja kuukaudesta 50 penniä.

Kansallismielisenä tahtoo Perä-Pohjolainen voimiensa mukaan työnsänsä maamme henkien ja aineellisen kehityksen hyväksi ja kansallisen olemuksemme vahvistamiseksi, pitäen lähinnä silmällä Perä-Pohjolan ja Lapinmaan tarpeita.

Kirjeenvaihtajia on lehdeillä kaikissa Perä-Pohjolan kunnissa ja apuaan ovat sille luovanneet useat arvoisat kansalaiset. M. m. walttiopäivämies luttari P. J. S. Valonen tulee lehteen kirjoittamaan kirjoja ensi walttiopäiviltä.

Suom! Lehtä lewittämään otetaan joka paikallunnalle innokkaita asiamiehiä, joiden kanssa tehdään edullisia sopimuksia.

Wilho Jämsen, vastaava toimittaja.

P. C. Rettig ja kump. hyväksi tunnettuja paperosseja:

Polta „ORIENT“ ja „NATIONAL“

Kelloseppäliike

Torniossa.

Huoneisto: Hassstrandin kartanossa. Uusi varasto Seinä- ja Herättäjäkelloja sekä Kellonperiä on wasta kotiin saapunut.

Kaikki kellot ovat hyvin justeerattu ja myydään useamman vuoden takuulla.

Suom! Helpoimmat hinnat!

Kaikenlaatuiset kellot korjataan pian, hyvin ja helpolla.

Eräänä tammikuun päivänä tänä vuonna tuli reipas, auringon paahtava mies kalastajakylään. Hän oli lehnos- ja merimiespuvussa, mutta kasvoista loisti nuoruus ja elämän halu.

Ensin kohtasi hänet vanha kalastajakello. Tämä ei tahtonut uskoa filmiään, vaan juoksi huutaen tiehensä. Eikä sitä juinkaan käy kummeksiminen.

Sillä Pietro Menicia, jonka hän näki edessään, oli hän itse ollut hautaan saattamassa.

Hämmästyneenä euron käydestä kulki nuori Pietro edelleen hautausmaahan ohji. Kalki uutta hautakiveä weti hänen huomionsa puoleensa. Toisessa nähti hän isänsä nimen ja hän waipui nyhyttyään polvilleen.

Sitte filmäsi hän toista. Ei woi kuvata hänen kauhistustaan nähdessään siinä oman nimensä.

Nastain askelin kulki hän kylän päin luo, joka aluksi säikäytti ystä kowasti kuin kalastajakellon, mutta sittemmin rauhoittui.

Pietro kertoi tarinansa. Tuona onnettoman myrsky-yönä oli hänet kaatuneen wenheensä pohjalta pelastettu kreikkalaisen kunnariin, joka oli matkalla Brasiliaan. Useita laivamiehiä oli kuollut ja kapteeni pakotti nuoren, waimaakaan kalastajan — hänen rukouksistaan huolimatta — jäämään laivaan matruusiksi. Hän seurasi laivaa Rio Janeiroon saakka, mutta siellä hän tartui ja pääsi wihdoin monet waikkeudet karkittuaan kotimaahansa.

Pappi kertoi hänelle niin säälittävästi ja waroen, kuin mahdollista hänen isänsä kuolemasta, morsiamensa naimisiin menosta ja äitinsä oleskelupaikasta.

Epätuivo sydämessä löysi Pietro Menici papin luota.

Seuraavana päivänä löydettiin hänet kuollessa, luoti otsassa, hautakiven juurella, joka hänen muistokseen pari vuotta sitte oli pystytetty.

Elämän surut olivat tulleet hänelle liian raskaita kantaa.

Suorapuheinen perin kansallinen ja kansanvaltainen sanomalehti

Kaleva,

joka ilmestyy Oulussa joka arkipäivä ja on jo lyhyellä elinajallaan saavuttanut harvinaisen suuren kansan suosion, on edullisin tilata.

Hienompia ja wäriwempia seinäpohwia, sekä wärin hywää öljyä ja maaliwärejä, itse rullattavia kartiineja, tapetteja ja reunoja monta eri lajia, sooppaa ja liitua on huolein ja wärikain ostaa

J. W.

Kajanderilta

Torniossa.

Suuri varasto LAMPPUJA, PORSLIINI-, LASI- ja KORU-TAVAROITA

Nordbergin

Porsliinikaupassa TORNIOSSA.

Hyviä retrautoja on myytävänä J. W. Martinilla Torniossa.

Lääninagronoomi.

Täten kehoitetaan niitä Kemin lääninagronoomipiiriin, eli Lapin ja Kemin kihlakuntien sekä Kuivaniemen, Iin, Pudasjärven, Taivalkosken ja Kuusamon kuntain Oulun kihlakuntaa, maanviljelijöitä, jotka kesällä 1900 haluavat käyttää lääninagronoomin neuvoja ja apua, ennen ensitulevan Helmikuun loppua siitä ilmoittamaan läänin Herra Kuvernöörille kirjallisesti, taikka allekirjoittaneelle joko kirjallisesti eli suullisesti; ja on sen ohessa ilmoitettava työn laatu ja se aika, jonka siihen arvellaan menevän. Toimituksesta ei allekirjoittaneelle tilaajan puolelta tule muuta korvausta kuin vapaa yöspito toimituksen kestäessä, paitsi kirjallisista lausunoista, kartoista y. m. s.; joista korvaus suoritetaan taksan mukaan.

Kemissä 8 p. Marrask. 1899.

August Teräksinen.

Kemin piiriin lääninagronoomi.

Pesänsytykkeiden aika on käsissä.

Niitä saa ostaa

Nordbergin puodista

Torniossa.

Hyviä sukia

Tornion, Rajaarin ja Saapaveden malla,

Compasantoja, Kemmejä ja Sukkivoidetta,

joka tekee sukset liukkaiksi millä kelillä hywänsä.

Nordbergilla

Torniossa.

Tornion Oluttehtaalla myydään

Hywää Sahlia

7 pennillä litra. Isommista eristä, wähiäkin 5 litra, 5 penn. litra. Astioita lainataan panttia vastaan.

Mästä

3 markalla tynnyri

Oluttehtaalla.

Joka tietää jättäneensä Erkki Wittifon rekeen willa-raanon Wallon keittikewarin kartanolla Raakamossa marraskuun alkupäivinä, tekisi hywin ja noutaisi omansa pois.

Porontalja on löydetty kadulta, jonka omistaja periköön neiti Lehdon talosta.

Kirwes pudonnut neiti Lehdon talon ja awannon välille, löytävä toifi sen mainittuun taloon.

Rukkolan Nuorisoseuran toimesta pidetään

Ilta

Palon talossa Rukkolassa uuden vuoden päivän iltana, klo 7.

Ohjelma waiktelewa m. m. esitelmä toimitusfiteeri Sällältä.

Toimikunta.

Torniossa,

J. W. Seidenin kirjapainossa 1899.